

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus, Dimecres 14 de Juny de 1899

Núm. 3.010

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En l'Administració d'aquest diari y en las principals
Biblioteques d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (FORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 1000 Ptas.
provincias trimestre, 2700 Ptas.
Extranjer y Ultramar, 3000 Ptas.
Anuncia, a preus convencionales.

Farmacia Serra 12 ANYS de continuadas curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que **La que paga més contribució de la provincia.**

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crò-nica y rebelde que sia tota classe de... **TOS** vincia.

Esparrachs d'Argenteuil Se'n venen diariament a la botiga d' **EN GAMBÚS**, carrer de Vilá (Bou, núm. 12).

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrarà forsa motora ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinarias condicions d'economia en lo cost de compra y consum, reunixen las de marca silenciosa, gran llimpiesa, espay redabity facilissim maneig, ventajitas difoils d'obtenir ab altres sistemas. Tenen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats mínima a máxima.

Los gastos d'oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán enanta classe de datos sian necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA

Tubo pera 2 ó 3 vacunas.	1.00
Tubo pera 8 á 10 vacunas.	1.50
Tubo pera 20 á 25 vacunas.	3.00
Estoig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas.	4.00

PULPA

Placas pera 3 á 4 vacunas.	1.50
Placas pera 6 á 8 vacunas.	3.00
Frascos pera 25 vacunas.	8.00
Frascos pera 50 vacunas.	15.00

Seccio doctrinal

Nihil novum...

La dita latina es molt certa. «Nihil novum sub sole» cap idea, cap defecte, cap institució podém reputar nou en absolut, puig en una forma ó altra ja ha existit anteriorment. Ara mateix tenim aqueixa plaga social que anomeném *caciquisme*, que molts la creuen cosa de poch nasenda, y s' pot dir que s' comença desde que'l mon es mon. Ens ha suggerit aquesta consideració la lectura d'un curiós follet publicat pel «Centre Escolar Catalanista», en lo que'l sabi antropòlech y Professor de Medicina Legal y Toxicologia de Barcelona, Dr. Valentí Vivó, doná a conèixer a Geroni Merola, fundador de l' *Antropologia legal y forense a Catalunya, España y Europa, ab sa famosissime «République original trete del cos humá» l' any 1589 a Barcelona.*

Lo treball en qüestió, que es una *llegida analítica* que donada per son autor en la societat mentada, es impossible d'extractar, y si'm vo guessim parlar de la manera deguda casi bé'l hauriam de reproduhir per enter. Conyé, empró, fer constar que es un treball digne dels majors elogis, y que acredita una vegada més la majoria de son distingit autor.

Més, no son las ratllas del Dr. Valentí Vivó lo que ns ha mogut principalment a escriure las presents; sino un substanciós parrafet que dit senyer

transcriu de l' obra d' En Merola, lo qual aném a copiar també nosaltres, perque creyém de gran interès ferlo conèixer. Diu aixís: «... y quedin maravellats ad' anar descobrint cosas tan particulars de elle, (la «République») y s' hi afic onin, y s' donin compte, que han nat pera elle, que han de treballar en elle, que s' han de descuidar de sa honre, de sa vide, y de sa case, pera elle, si es veritat que'l bé de tots es major y mes important que'l bé d' un. Infelís del repúblic que desitja y procura ab favors, ab rahons, ab diner, ab amenasses, ab promesas y dádives, y com diuen ab lo pé y lo bastó, algun lloch en la case del concell, y més infelís qui ab tan dolents medis l'admet. Perque aquets tals, l' sun y l' altre, el fi te económic y particular. Y si adone, jo s' prometo que es pera que tenint les mans en lo paste, (massa) pren y s' entregi de lo que ha donat; y si prega, no es sino perque ficat en lo gobern, sie pregat de molts, y pugui fer el senyor, y asi sofreix, es pera poderse venjar ab les armes y l' autoritat de la República. Ben l'any están aquets sofisticats é hipócrites Repúblics de elevar lo premi y recompensa (galardón) que Scipió en son somit represente, que s' doná en la patrie celestial als bons, ze-cosos patriots y ciutadans».

D' aixó se'n din posar lo dit a la llaga. Poden estar satisfets los cacichs més ó menos manits que per aquí s' esti an; un sabi del sigle XVI, al conèixer a sos reversaris, ja ls va retratar de cos enter, donantelshi una patent d' *insarades* que ningú ls

disputará, perque no s' acostuma disputar lo que no causa enveja.

Pobrets!

Pobrets! Sí; aqueixa es la paraula que tenen nuls y no hi veuen. Avuy que desde ls republicans federals al partit monárquich més retrogado, consideran lo regimén autonómich com a una de las bases més sólidas per aquesta tant cacarejada regeneració, es quant quatre catalans pobres d'esperit, que sentint dins d'ell pit, lo regionalisme, (pero sols dins son pit, que no gosan, no, a treure'l fora,) per falta de valor de declarar-se francament regionalistas, nos fan una guerra sens treva, més crua que may y are més que may antipatica y odiosa.

Pretenen, obcecats, que nosaltres, los que lluytám ab convicció pel bé de nostra Patria, obrém sols impulsats pel clericalisme. Aixó es paraula que no tenen nuls y no hi veuen.

Dintre del regionalisme, com dintre tots los partits polítics, si admeten totas las ideás, puig una cosa es la patria espiritual, y un altra aquet volgut tros de terra que'n dihem Catalunya de nostra mare Patria, tantas vegadas regada ab sang generosa vesada per conservar la llibertat, que es la vida moral de tots los pobles.

Altres creuen que volém separar Catalunya de tot l'Univers, tancats dintre murallas ó recordant lo t'mps del feud.lisme. Altra equ vocació? Catalunya vol estar lligada ab liassos d'amistat a tots los regnes, puig sols així pot ser gran y aixís sol's se realisan los desitjos de veurela gran y poderosa. Ab to hom vol ser amiga Catalunya. Si ara odiém lo centra isme, no es per odi; insults ó per preocupacions tontas, no. L'odiém com s'odia tot lo que s' imposa, com instantivament sense adonarsen, s'odia a una madrastra, puig aquet sol nom la fa repugnant y odiosa.

Trevallem ab fermesa, logram dissipar las tenebras d'aqueixos catalans que cobats ó sumits en un ensopiment incomprendible, nos fan una guerra per lo sol fet de no compendrens y la realisació de nostres ideals será un fet y veurém nostra estimada Patria, florent, respectada y ben volguda de tots les que avuy, per c'guera de naixement, creuen impossible que poguem un dia recobrar nostre antiga llibertat, en mal hora soterrada pel odiós centralisme.

ANTON NAVARRO y PÉREZ

Comptes que dignifican

D'una correspondencia de Blanes a *La Costa de Lleuant*, copiém lo següent:

«La vida dels pobles, de las agrupacions socials y dels individus es constantment susceptible de reforma, de millorament y d'adelant. Les ideals que sustentan, l' ayre que respiran, los elements que ls integran, la forsa directiva que ls fa moure, tot son elements contributius al seu desenrotll y tal com son aquets, fan que siguin aquelles. A voltes los primers se repeleixen produhintse un estancament en lo ven de sas manifestacions exteriors, fins que en la l'laytá establerta sucumbeixen una ó altres. A llavors veu'l atrofament y después la mortid' aquell organisme ó be una era de valiosas vitalitats, que ajudan a emulir y perfeccionar lo mitj ambient que'l rodeja».

Una cosa pareguda es lo que passa ab la Societat benéfica de Blanes, en ocasio al'tantament humanitaria, nasuda per iniciativa propia del nostre element abret, iniciativa que carinyosament encarrilada per personats de cor noble, ha arribat a ser l'angel totelant de molts

famílies que s' han trobat ab la miseria truant á sas portas.

Aquesta societat ve lluytant desde sa fundació, ab l' indiferentisme, avuy tan estés per tot arreu y ab l' egoisme, y aixó no obstant, ella va fent sa via com ho provan las vuytontas y pico de papeletas que porta de-patxedas durant lo poch temps que conta d' existencia, papeletas que representan un número bastant regular de pessetas, dedicadas totes ellas á la ajuda y sosteniment dels pobres malalts necessitats á la nostra vila.

Ara últimament ha presentat un estat de comptes, que es lo que motiva aquestas ratillas, al «Círcol de la Amistat» y al «Primer Cassino» d' aquestas societats que organisaren funcions á benefici dels repatriats d' aquesta vila que ns retornavan de las colonias, quins productes foren entregats á la «Benéfica» pera que cuydes del seu repartiment, comptes que sen un timbre de gloria pera la societat que va imposarse un sacrifici tan gran al acceptar la comenda de sas companyas, y sobretot, una gran honra pels senyors que portan sa direcció, puig es de justicia fer constar que fou tant lo seu zel, tant lo seu entusiasme pera aquella gran obra, que procuraren sempre que al arribar á aquest poble los pobres soldats malalts, lo primer caldo que refresqués sos ressecats llavis fos sortit d' aquella societat y l' primer nom que benehissen al trobarse altra volta ab los seus, fos lo de la societat Benéfica; tenint avuy la satisfacció de poguer dir que dels deu que vingueren malalts; alguns de molta gravetat, no se n' ha mort ni un, puig no acontentarse en donarlihi caldo y medicinas, sino que ls cubrían de roba de llana pera resguardarlos del fret, com podria haver fet una mare carinyosa...

Nosaltres que hem seguit pas á pas tots los actes d' aquesta humanitaria societat; nosaltres que hem tingut ocasió d' admirar l' entusiasme, la bona voluntat y l' desinterés dels directores, tots com qui diu fills del treball que roban una hora al descans pera esmerarla en profit dels malalts pobres, interessantse per sa salut com podrian fer per un de sa propia familia; nosaltres que hem vist tot aixó, y abém los disgustes que ocasiona la ignorancia de molta dels favorecents; sentim de veras que moltes de las personas indicades pera ser lo puntal més ferm d' aquesta associació se mantinquin retraetas y apartadas... Ajudémhi tots, blanquichs; si la organizació que te avuy la «Benéfica» no es bona, que s' cambi; perfeccionemla; pero per caritat; contribuhim tots á la ajuda dels malalts pobres; que aquestos actes honran als pobles y fan náixer una esperansa pera l' dia de demá.

No copiarém, ni peu de la lletra los comptes esmentats; sols farém constar que han sigut repartidas 809 pessetas 45 céntims, y que al final portan una nota que diu: «La Directiva de la Societat Benéfica venrá ab gran complacencia que ls senyors socis d' aquesta societat (1) nombrin una comissió d' ells mateixos que comptes, pera quins efectes lo senyor Tresorer posará á disposició de la mateixa los corresponents comprobants.»

No serém nosaltres qui regategi los elogis que ha rebut de las personas sensatas aquest procedir de la «Benéfica», ni ns cansarem may de demanar ajuda pera que pugui portar á cap los seus humanitaris fins, ajuda que hem de prestarli tots y més; particularment les que la sort ha favorecent ab una posició desahogada, á fi de que may pugui dirse que d' aquest poble n' ha fugit la caritat.

Seria una vergonya de las més grans!

Notas d' Art

LLIBRE D' HORAS

Devocions intimas

Aixís l' anomena son autor. Fullegéu y l' respecte que inspira sa presentació, per cert molt cuydada y original, vos farà glatíf en ganas de llegirlo, quedant fortament prendats d' aquella senzillesa en extrèm encisadora y que es una de las millors qualitats que l' avaloran.

En Gual es un verdader poeta; no solzament sent tot quant escriu si no que te l' dó de trasmétrhó desseguida al més distret, al qui indiferent ó á voltas mal predispost llegeixi alguna cosa seva. La seva darrera obra ho demostra d' una manera molt clara. Llegíula y tot lo que éll sent, ho sentirén vosaltres. No tan sols interressa, fa més encara. Mentres los ulls ressegeixen adelerats las llettras emotilladas, lo pensament s' enlayra y troba que adquiereixen forma los conceptes, ab tet y la vagnetat en que son exposats molts d' ells. Las imatjes resultan ben dibuizadas, y aixó fa que si l' poeta plora, conmogui lo seu plany y a ribi á sentirse ab tota intensitat lo sentiment que l' guia casi sempre.

Tot ella son una série d' estats d' ánim ahont son millor mérit se troba en la sinceritat en que son treballats del primer al últim. Si acertat ha estat en lo fondo, altre tant pot dirse de la forma, puig resultan sumament comprensibles, y un se troba desseguida en lo camí mes propi per sentir las sensacions que desparten determinadas horas.

Cada una d' aquestas sembla que ns d'igni alguna cosa. Passém lo dia entre dubtes y esperansas, la nostra ánima durant son transcurs experimenta variadas sensacions degugas á la transformació que al entorn se verifica. En cada una d' ellas s' hi guarda un munt de recorts que s' adaptan perfectament al medi: los uns empenyan als altres, pero tots s' agermanan, y á lo fi, com á ramell empresonat per forta lligada, s' unjan en crisals y flors.

(1) Cassino é Círculo.

Per aixó lo libre d' en Gual se llegeix ab gust y no una vegada sola. S' hi sent l' escaif del sol que aclepara, la bondat de l' ombra endolida, las maijes tintas de la tarde ab sa llum esmortuhida, la foscora de la nit, trista y quieta, y la boniquesa de la riatltera matinata.

Y entre mitj de tot aixó hi sentiú l' ánima que ho canta y com trobenthi consol al esplayarse. Tot lo seu cant es un neguí d' alegrias somortas de planys y pregerias, un fermós poema que s' filtra, que remou deliciosament perque vos parla de cosas que porteu dintre y n' sentiú goig al iéusen retret un altre cor sensible com lo vostre...

Lo misticisme que en tot ell s' hi respira li priva bona part de llum, l' entela, pero aixó, lluny de perjudicarlo, lo fa doblement simpátich y contribueix en molt á que prengui relleu aquell afany de veurehi al trobarse entre las confusions y pressentiments que l' entrotlan.

Es l' obra d' un poeta sincer; en ella demostra son autor que posseheix una qualitat no molt comú en altres escriptors; tot quant sent ho diu sens preocuparse gens ni mica de la manera de sentir d' altres. Be pot enorgullirse de possehir la squalitat: ella per si sola li dona coratge y li permet al mateix temps expressarse ab claretat sens falsejar la manera d' apreciar las cosas, cosa que no fan tots, potser per l' afany de popularisarse.

En Gual pot ben riures de tots quants li diguin lo contrari. Si de primer moment lo desmayan com es natural los obstacles que li oposan quatre enemichs per sistema, no olvídi que de sobras trobará la deguda compensació entre ls que imparcialment vulgan jutjar sa darrera obra.

Aquesta, si be curta y de poch volúm, es d' un mérit extraordinari y s' presta á ferne un estudi seriós y de molt profit, sobre tot si s' considera per lo molt influhir al moviment intelectual de Catalunya... y aquesta sí que no es feyna nova, puig no conto ab coneixements per ferho ab la justesa deguda.

En tal obra d' art hi ha cosa per tothom: jo he pres lo que m' pertocava y per aixó m' atreveixo á aquestas consideracions, fetas espontáneament y sense pretensió de cap mena; podran no ser dignas del motiu que las ha inspiradas, pero si tot quan hi falta perque ho siguin pot suplrise per la sinceritat que m' ha guiat fins ara, me dono per satisfet y las ofereixo com á testimoni de la mes fonda admiració al autor del «Libre d' horas»... y tal volta siguin las més lleals y menos pretensiosas...

A. S. VILAPLANA.

Barcelona Juny, 99.

Gazeta administrativa

Sobre 'ls repartos de la Contribució

Formalment que tenia pensat no parlar d' aquesta materia. Ha mort (y a. c. s.) l' Oficial de nostra Secretaria municipal que tenia encomanada aquesta tasca y per res del món voldríam que nostres escrits sobre aquest assumpto se poguessin interpretar com á censura á un funcionari que no existeix.

Mes fa pochos dias, tinguerem ocasió de presenciar un incident, que confessantho ab tota sinceritat, nos deixá mitj cor-confusos y del tot sorpresos, y com podria ser molt bé que la idea allí fensada fos la doctrina que se seguís, per sempre més, en lo Negociat de referencia, considerém cas de conciencia, apertat á la solució del assumpto nostre criteri.

Tenim sospitas y més que sospitas, potser fetes concretes, que ni l' Padró de edificis y solars ni l' reparto de la contribució territorial d' aquesta ciutat se recomanan com á obras ben acabadas y perfectas; que entre sas planas hi ha quelcom que regenerar, y estém á tola hora disposats á provrhó, y per lo tant res té de extrany que actualment, que s' troban exposats al públich, pera que ls interessats hi pugán fer las degudas y corresponents esmenes, se n' hi presenti algun y reclamí, reclamació que á totes llums es justa y correspon que sia atesa, puig que no més se tracta de reclamacions motivadas per errors de ploma y per la precipitació en que s' emprén aquesta tasca.

May s' ha de donar lo cas, en aquesta classe de reclamacions d' exigir recursos, ni may pot ni deu empararse en la rahó que están fetas las sumas; y menos s' ha d' admetre que perque figura un contribuent en lo reparto del any anterior, y aquest ha sigut aprobat condicionalment per la Administració, hagi de figurar sempre ab la mateixa cuota.

Si fos aixís, gá que vindria que s' exposessin al públich? No es que ab aixó intentém censurar al actual Oficial del Negociat y molt menys al senyor Secretari de qui sabém per ben cert que no ha de tolerar se perjudiqui á cap contribuent.

Escrivim aquestas ratillas res més que pera deixar ben sentat que tots los repartos no tenen cap autoritat ni forsa legal; que ells son fills d' altres documents als quals s' ha d' anar á consultar y son la única base pera confeccionar los dits repartos.

Y per avuy nos sembla que ja n' hi há prou.

CRÓNICA

L' aygua de las fonts y cases particulars, surt un poch bruta ó be diguemhi tórbola.

Deu ser que treballan á las mines de la població, donchs d' altre manera no s' comprén.

Tot de bé trobin forsa ayguas, per no haverls d'

anyorar durant l' actual estiu y que n' hi pugui haver per tothom y tots los serveys.

Ahir lo barri de Sant Antoni se vegé molt animat durant tot lo dia ab motiu de la celebració de la festa de son Patró.

Per la tarde s' hi celebraren diferents festeigs públichs propis de tals festas. A las deu de la nit se dispará un bonich ramillet de focs artificials y s' feren bellis al carrer dansant lo jovent fins á altas horas de la nit.

Ja tenim lo mildew á las vinyas del camp. Aixís ens ho afirmá ahir un agricultor d' aquesta població.

No en vá donavam lo crit d' alerta en aquest periódich no fá pas gayres dias.

Que s' descuydin donchs los pagesos y després podran queixarse de la mala oaiitat y poca cantitat de ví, quan ja no hi serán á temps.

Ans d' ahir va arribar al port de Tarragona lo vapor «Ansa» que portava un carregament de 40.000 kilos de bacalla pera la acreditada y coneguda casa comercial senyors Massó y Ferrando d' aquesta ciutat.

Ahir se procedí á la descarga del carregament comensant á arribar á aquesta ciutat grans carretadas d' aquell article, considerat de primera necessitat.

Com feya pochos dias que escassejava en nostra plassa, la arribada d' una cantitat tan crescuda de bacalla, es un motiu pera que felicitem á la ciutat rahó social, que tant se desvetilla pera atendre ls compromises de sos numerosos clients, tant d' aquesta ciutat com de la provincia.

A judicar per la pressa que s' va tenir en celebrar sessió de primera convocatoria la anterior setmana, suposém que avuy que també toca lo celebrar la que correspon á l' actual, igualment se reuniran prou número de senyors regidors.

Han aparegut síntomas de filoxera en lo terme de Gandesa. Per aquest motiu los vehins d' aquellas encotradas están consternadíssims.

Lo dia vint del present mes sortirà en direcció á Valencia lo regiment cassadors d' Alcántara que la guarneix. Lo viatge segons disposició del ministeri de la Guerra s' efectuará per jornadas ordinarias.

Lo conegut publicista en Pompeyo Gener ha publicat una nova edició de sos ja populars «Cent conceyls del Conceyl de Cent» que ell mateix se ha ilustrat apropiadament.

Acompaña al libre una «Lletra del dengue» que no d'adiu en res de las graciosíssimas cent sentencias que l' precedeixen.

L' bi desitjem que s' agoti desseguida la tirada y que ns sorprengui ab una de nova no solzament perque li produheixi bons rendiments sino perque s' popularisi la bona literatura.

Ab lo títul de «Premi Cánovas» otorgará la Real Academia de Juriprudencia un premi de 5.000 pessetas á la millor obra original é inédita, escrita en castellá per un sol autor y que versi sobre l' tema següent:

«D. Antonio Cánovas del Castillo.—Su significación en la ciencia del Derecho y en la Sociología.—Su influencia en la historia de la Legislación española; evolución, en su tiempo, diversas ramas del Derecho positivo, especialmente las del Derecho público.»

També concedirá un accésit de 1.000 pessetas al treball, que, no sent mereixedor del premi y excedeixi en mérit á tots los demés presentats.

Lo plasso pera la presentació dels treballs comensava á contarse desde la publicació d' aquesta convocatoria y acabava lo dia 29 de Febrer de 1900 á las dotze de la nit, fins qual hora s' admeterán aquells en la Academia.

Los treballs se presentarán escrits ab lletra clara, senyalats ab un lema. Sa extensió no podrá excedir de la que aproximadament equival á un libre de 500 páginas impresas en planas de 37 ratillas de vint cíceros, lletra dei cos deu en lo text y del vuyt en las notas.

Podrán optar, tant al premi com al accésit, tots los académichs d' aquesta Real Corporació numeraris, professors, corresponents, honoraris ó de mérit que ho sien lo citat dia 29 de Febrer próxim. Quedan; no obstant exclosos los académichs que perteneixin ó hagin pertenescut á la Comissió de Foment ó á la Junta de govern durant los cursos de 1897-98, 1898-99 y 1899-900.

Lo treball que obtingui l' premi será imprés per compte de la Corporació, que entregará 100 exemplars al autor.

En lo Círcol literari de Vich se reuniren dissapte passat un gran número de propietaris rurals pera constituhir una societat á quin efecte s' havia invitat per medi de targetas en catalá.

S' acordá l' nom de «Agrícola Ansetana» pera la nova societat y quedá elegida la seva junta en la forma següent: President, don Joseph Vigner; Vis-president, D. Joseph Molins; Tresorer; D. Joseph de Rocafiguera; Comptador, D. Pau Gallifa; Secretari, D. Joseph Vilaplana y Vis secretari, D. Joseph Albó.

Creyéu que l' país ha de reportar grans beneficis de la nova societat.

Tot de bé trobin forsa ayguas, per no haverls d'

Lo canonge D. Jaume Collell ha publicat en «La Ven de Catalunya» un article molt enèrgic, en senyol de protesta contra las disposicions del Govern en convents y arxius provincials.

Lo Sr. Collell afirma que 'l senyor Viñau, quefe del «Arxivo històric» de Madrid, ha arribat fins a la menassa pera conseguir dels empleats li envia documents pertencients als centres anunciats. L' autor del article fa un calorós cridament al poble català pera que sian desobedihas las ordres d' aqueix senyor, y s' oposi virilment al despullament dels arxius històrics nacionals.

Sa troban molt adelantats los travalls d' organització del viatge que projecta realisar en los últims dias d' aquest mes a Nerbona y Beziers. A sociació dels Corsos de Clavé ab objecte de celebrar festivals. Sembla que las societats inscrites passarán de seixanta.

D. Anton Soler y Soler ha sigut nomenat comissari d' Agricultura, industria y comers d' aquesta provincia.

Per lo ministeri de la Guerra s' ha dirigit un telegrama als capitans generals, comunicantlos que a contar del 15 al 20 del actual poden concedirse llicències trimestrals als soldats que la sollicitin y que figurin en lo número dels que excedeixin en la plantilla organica.

S' ha acordat aquesta mida per los següents motius: Primer. Perque avuy per avuy no hi ha la menor sospita de que pogui alterarse l' ordre públic en cap regió d' Espanya, com ho prova 'l fet de dependres lo ministre de la Guerra espontànesment de 12 a 14.000 homes.

Segon. Per no restar brassos a la agricultura en aquesta época del any. Tercer. Per economia, perque 's soldats que s' llicencihin no devengaran sos habers durant lo temps que estiguin en sas casas.

«Madrid 11, 4 t.—Se ha dicho, y nos resistimos a creerlo, que en la votación de ayer del Congreso tomaron parte mayor número de diputados de los que después aparecieron en las listas oficiales».

Nosaltres no hi eram, pero no ho trobariam gens estrany que hagués passat. Son noms ensenyats y obeheixen al que fa 'l eacrutini com los cavalls de circo ecuestre obeheixen la tralla d' aquell senyor del frach y botas altas.—Surt.—Surt.—Surt.—Se quedan dintre. Com ja hi ven ab la práctica que han fet al districte, no te res de particular que passés aixó.

Y vaja, que si en lo Congrès no s' fessin tupinadas, deixaria de ser lo Congrès, perque es lo punt de convergencia de totes las tupinadas. Allí no han pas de ser més papistas que 'l Papa. De tant en tant convé una tupinadeta. Aixís no perden 'l agre y es un bon recort pels diputats. *Memento homo.*

Llegim en un periódich extranger lo següent curiós càlcul sobre 'l perjudici que causa a las oulletas la destrucció dels nius d' aucells.

«Un noy s' apodera d' un niu que contingui 4 ó 5 ouclets. Cada un d' aquets menja diariament 50 moscas ó altres insectes; aquest consum dura quatre ó cinch setmanas: prenent un terme mitj de trenta dies, tindrà 50 per 5 per 30=7.500 insectes per cada niu.

Cada insecte menja diariament en flors, fullas, etc. una cantitat igual a son pes, fins que hagi arribat a son màxim de creixement; en trenta dies haurá menjat una flor per dia, flor que hauria sigut un fruyt. Així, en trenta dies cada insecte menja 30 fruyts, los 7.500 insectes se menján 225.000 fruyts.

Si aquell noy hagués deixat lo niu ahont estava, hauria fet que no s' pe dessin 225.000 pòmés, peras, albarcochs, préssecs, etc.»

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja a pes-951'33.

Secció oficial

Registre civil

del dia 12 de Juny 1899

Naixements

Joseph Sancho Martí, de Joseph y Teresa.— Margarita Joanpere Barbé, de Pere y de María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joan Rom Ortet, Crea Vermells, 7.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Basili.

Sant de demà.—Sant Modest.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 12

De Bergen y escalas en 16 dias vapor noruech Anna de 224 t., ab bacallá.

De Liverpool y escalas en 20 dias vapor Tordera, de 1.311 ts., ab efectes, consignat a don Modest Febech.

Despatxadas

Pera Nápoles berg. gol. italiá Venilia, en lastre.
Pera Rouen vapor francés Albert, ab vi.
Pera Bilbao vapor Luchana, en lastre.
Pera Liverpool y escalas vapor Tordera, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d' ahir:

Interior	61'52	Cubas del 86	68'12
Orenses	12'60	Cubas del 90	59'37
S. Juan	53'55	Aduanas	91
Norts	41'95	Ob. 5 0/0 Almensa	84
Fransas	41'95	Id. 3 0/0 Fransa	42'62
Filipinas	77'75		

PARIS

Exterior 65'40 Norts

GIROS

París 22' Londres 30'70

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de golsa. Descompte de cupens y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNÀ, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	61'52	Aduanas	91
Exterior		Norts	53'50
Amortizable		Fransas	42
Cubas 1896	68'25	Filipinas	12'68
Cubas 1890	59'25	Obs. 6 0/0 Fransa	83
Exterior París	65'55	Id. 3 0/0	42'75

GIROS

París 22' Londres 30'75

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat «Gas eleusense» acaba de ficar preus inverosímils al fluit Réctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acord del Gas Reusense donarà com a immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit elèctrich. Comprehentho aixís nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que està portant a cap en aquests moments a fi de servir en breu plasso las demanias que indubtablement, ha de rebre del públich reusenche y a las que atendrá per torn riguros.

A pesar de que 's preus que 'l «Gas Reusense» fics a sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los accepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d' alumbrat elèctrich, nostra Societat establirà pera 's seus abonats los preus següents:

Gas Reusense

Alumbrat elèctrich

Establert ja 'l servey del alumbrat elèctrich, aquesta Societat suministrará lo fluit ahont vulga que s' demanti, desde la posta a la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, a saber:

Una lámpara incandescent de 5 bugias,	pesetas 1'25	al mes.
> > > de 10 >	>	1'75 al >
> > > de 16 >	>	2'50 al >
> > > de 25 >	>	3'75 al >

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d' una lámpara de 10 bujias durant trenta horas) pesetas 0'50.

Així mateix continuarà practicant gratuitamente las instalaciones particulares.

Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Singles 12

REUS

LLIBRERIA

Singles 12

REUS

Cumplert assortit d' objectes d' escriptori. Id. id. de llibres de 1.ª ensenyansa. Id. id. de llibres ratllats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.

TOT A PREUS VENTATJOSOS.

No vos equivoquéu.—Singlers, 12.—Reus.

Plas.

Una lámpara incandescent de 5 bujias	1'25
de 10 "	1'75
de 16 "	2'50
de 25 "	3'75
Preu del kilowat, hora	0'50

En quant a las instalaciones se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se 'ns porte a la lluyta, a ella aném ab la tranquilidat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

Diversions públicas

Pabelló Artístich

SITUAT A LA PLASSA DELS QUARTELS

Sorprendents sessions pera avuy dimecres de 8 a 12 de la nit.

Primer. Concert per las germanas Srtas. Pérez que executarán las pessas següents:

1.ª Cavallería Rústica, Intermezzo, Siciliana y Brindis.—2.ª Anis Perla, Polka.

Segon. Deu quadros del Cinematógrafo.

Títul dels quadros: Primer, «Corridos en sacos».

Segon, «Caballería salto de obstáculos».

Tercer, «Mr. Trevey con su sombrero de transformación».

Quart, «Tranvias en el Canal (Venecia)».

Quint, «Llegada de un tren a Lyon».

Sisé, «Ejercicios a la bayoneta».

Seis, «Patinador grotesco».

Siet, «Nerón ensayando venenos con sus esclavos».

Nové, «Botadura de un corcuzado».

Diez, «Cortejo de la Reina y Embajadores (Inglaterra)» de doble duració.

Dijous, dia de moda, extraordinarias sessions ab un escullit repertori.

Telégramas

Madrid 13.

Lo projecte de cessió de las Carolinas y otras islas als alemanys diu que s' autorisa el Govern «per cedir al imperi alemany las islas Carolinas, Marianas y Palaos excepció feta de las de Guam».

La Alemania reconeix a las ordres religioses espanyolas los mateixos drets que a las alemanas, concedint a Espanya dipòsits de carbó tant pera la marina de guerra com pera la mercant.

Lo preu de cessió s' estipula en 25 milions de pesetas.

Alemania concedeix a Espanya las ventatjas de nació més favorecidas nostra nació aplicará als productos alemanys las ventatjas de ley de Juny del 94.

S' estableixen mútuas tarifas entre abdos paissos.

Los extrems que figuran en aquest projecte estarán vigents durant cinch anys, renovates després anyalment.

Im p. deC. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

1.50
1.75
2.50
3.75
0.50

Llibre Important CARTILLA RUSTICA

PER US DELS PLANTADORS
DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots les pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donarse compte dels importants temes que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurn de Noya, s'hi troban explicades ab claretat totes aquelles operacions y cuydades que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels cepa y manera de cuydarlos; verdader modo de espampelar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.; seguit d'altres no menys importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydades de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més practics e inteligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 100 págines en bon paper y clara impressió, encuadernat a la holandesa y s' ven en aquesta imprenta, al preu de UNA PESSETA.

Publicacions regionalistas que s' reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «la veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L'Art del Page», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Los Cuatro Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. — «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. — «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euzkaldunak», «Euzkaltzales», setmanaris de Bilbao (Bizcaya). — «El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

GARANTIZADAS PURAS

SOLOBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

Lo més económic, lo més eficaç, lo més durader

balx garantía del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

1.50
1.75
2.50
3.75

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l' empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

UN KILOWATT-HORA (que representa aproximadamente lo consumo de una lampara de 10 d'ullas durant trenta h'ras) pesa 0.80. Així mateix continuen proporcionant gratuitamente las instalaciones particulares. Para 19 de Maig de 1909.—L' Administrador.

Singles 15
REUS

LIBRERIA

Singles 15
REUS

Complet assortit d' objectes d' escriptori, id. de llibres de f. ensenyans, id. de llibres patristics, id. de tota classe de paper, plomes, quaderns, carnets, llibres etc. etc.

TOT A PREUS VENTATOSOS.
No vos edulvopueu.—S'inglers, 15.—Reus.

PAPERS PINTATS PERA HABITACIONS Glassat pera cristals

Varis fabricants, nacionals y extraners, han cregut convenient establir a Barcelona un diposit pera que l' públic pugua adquirir dits generos al mateix preu de fabrica, entant encarregat d' aixó, l' antic almaceista Josep Ventura Millás en son gran despaig, situat en los carrers Petritxol, núm. 9, y Roca, núm. 22.

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella Serveys del mes de Juny de 1899

Linea directa pera l' Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Juny directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpit vapor francés

ITALIE

LINEA PERA L' BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Juny lo vapor Provence
lo dia 27 de " " Aquitaine

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

ANUNCIOS

LA ELECTRA

Y para que se pueda apreciar el valor de las cosas, se ha publicado un libro que contiene los precios de todas las cosas que se venden en el mercado. Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.

Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.

Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.

Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.

Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.

Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.

Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.

Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.

Este libro es muy útil para los comerciantes y para el público en general. Se vende en todas las librerías y papeterías.